

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie III./2017
Senát I

Nález:

spisová značka	I. ÚS 629/2016
populárny názov	Náhrada trov konania pri zastavení konania v dôsledku späťvzatia žaloby
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	08.02.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku, a preto i na túto časť konania dopadajú postuláty spravodlivého procesu. Z hľadiska kritérií spravodlivého procesu otázka náhrady trov konania môže nadobudnúť ústavnoprávnu dimenziu napr. vtedy, ak v procese interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení procesného predpisu zo strany všeobecných súdov je obsiahnutý prvok svojvôle alebo extrémny rozpor s princípmi spravodlivosti.
skutkový stav a základné fakty	V konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sa žalobca žalobou podanou proti sťažovateľkám ako žalovaným domáhal určenia, že kúpna zmluva uzavretá medzi predávajúcim na jednej strane a žalovanými sťažovateľkami ako kupujúcimi na strane druhej o predaji nehnuteľností je proti jeho osobe neúčinná. Z dôvodu následného späťvzatia žaloby žalobcom kvôli tomu, že jeho pohľadávka, ktorú mal proti predávajúcemu, bola uspokojená treťou osobou odlišnou od žalovaných sťažovateľiek, okresný súd uznesením konanie zastavil a o trovách konania rozhodol v súlade s § 146 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tak, že ich náhradu nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, dôvodiac tým, že k zastaveniu konania nedošlo ani vinou žalobcu, ktorý žalobu zbral späť z dôvodu uspokojenia svojej pohľadávky, ktorej nevyhnutnosť bola príčinou podania žaloby, a tou treťou osobou, ktorá túto pohľadávku žalobcu uspokojila (bola ňou matka sťažovateľiek), a k zastaveniu konania nedošlo ani vinou žalovaných sťažovateľiek. Z dôvodu odvolania podaného žalovanými sťažovateľkami proti výroku o trovách konania krajský súd napadnutým uznesením rozhodnutie okresného súdu vo výroku o trovách konania ako vecne správne potvrdil. Sťažovateľky namietajú arbitrárnosť a vnútornú rozporuplnosť záverov krajského súdu v napadnutom rozhodnutí.
z odôvodnenia	Z napadnutého uznesenia je zrejmé, že východiskovou premisou rozhodnutia krajského súdu o nároku na úhradu trov konania v súvislosti so zastavením konania kvôli späťvzatíu žaloby žalobcom je tvrdenie, že dôvodnosť podanej žaloby bolo nevyhnutné posudzovať nie z hmotnoprávneho, ale iba z procesného hľadiska, a tvrdenie, že uspokojenie pohľadávky žalobcu, ktorej uspokojenie bolo motívom pre podanie tejto žaloby, treba zakaždým, t. j. bez ohľadu na to, kto túto pohľadávku žalobcu napokon uspokojil (či žalovaný alebo iná od neho

	<p>odlišná osoba), vnímať ako zavinenie na strane žalovaného za vznik sporu, a teda s tým spojenú jeho procesnú povinnosť uhradiť žalobcovi trovy konania, ktoré mu s podaním žaloby vznikli.</p> <p>Z ustanovenia § 146 ods. 2 OSP vyplývalo, že ak bol pre správanie žalovaného vzatý návrh späť a ten bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania žalovaný. Z uvedeného pravidla vyplývali tri predpoklady priznania náhrady trov konania žalobcovi, a to späťvzatie žaloby žalobcom, správanie žalovaného a dôvodnosť žaloby. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu nie je zrejmé, či sa zaoberal dôvodnosťou žaloby. Pokiaľ dôvodnosť žaloby vyvodzoval iba zo skutočností, že matka sťažovateľiek po jej podaní pohľadávku tretej osoby (predávajúceho, nie kupujúcich sťažovateľiek) žalobcovi zaplatila, ide o svojvoľný formalistický postup, ktorý bol v priamom rozpore nielen s textom § 146 ods. 2 OSP, ale i s jeho zmyslom a účelom.</p> <p>Krajský súd totiž konanie tretej osoby, ktorá nebola ani účastníčkou dotknutého konania o žalobe žalobcu, ani nebola účastníčkou kúpnej zmluvy, svojvoľne považoval za konanie žalovaných sťažovateľiek, v dôsledku čoho mali sťažovateľky zaviniť nedôvodné začatie sporu, hoci neboli účastníkmi žiadneho právneho vzťahu so žalobcom, z ktorého by vznikla pohľadávka, kvôli uspokojeniu ktorej žalobca podal žalobu a po jej uspokojení treťou osobou ju zobral späť.</p> <p>Krajský súd sa teda náležite nevysporiadal s tým, či tu bol daný hmotnoprávny právny vzťah medzi žalobcom na jednej strane a žalovanými sťažovateľkami na strane druhej, na základe ktorého by sťažovateľky boli zaviazané na splnenie pohľadávky žalobcovi, ktorá splnením treťou osobou urobila žalobu bezpredmetnou, v dôsledku čoho musel zobrať žalobu späť, ak nechcel v spore „prehrať“.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>1. Základné právo sťažovateľiek na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave z 22. júna 2016 porušené boli.</u></p> <p><u>2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 22. júna 2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>3. Sťažovateľkám priznal náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05, II. ÚS 127/07
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	konanie-zastavenie trovy konania žaloba-späťvzatie

spisová značka	I. ÚS 726/2016
populárny názov	Ochrana vlastníckeho práva k nehnuteľnosti
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	08.03.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dotatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 11 ods. 1</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 12</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	V demokratickom a právnom štáte, za ktorú je Slovenská republika považovaná,

	<p>je neprípustné, aby sa vlastník nehnuteľnosti, ktorý bol svojho vlastníckeho práva zbavený konaním, ktorý je právoplatným rozsudkom v trestnom konaní vyhodnotený ako zločin, musel následne v súdnom spore trvajúcom viac ako 10 rokov domáhať toho, aby mu bola poskytnutá ochrana jeho vlastníckeho práva, pričom všeobecný súd v tomto konaní z rýdzo formalistických dôvodov uprednostní ochranu nadobúdateľa vlastníctva pred ochranou osoby, ktorá bola poškodená trestným činom a žiadnym konaním sa o výmaz z katastra nehnuteľností nepričinila.</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Právna predchodkyňa sťažovateľov sa návrhom doručeným okresnému súdu domáhala voči V.K. určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností bližšie špecifikovaných v žalobnom návrhu (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“). K výmazu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností právnej predchodkyne sťažovateľov došlo bez jej vedomia, a to konaním J.P., ktorý bol uznaný vinným zo zločinu podvodu, ktorého sa mal dopustiť tým, že sfaľšoval splnomocnenie od právnej predchodkyne sťažovateľov, na základe ktorého uzavrel ako predávajúci kúpnu zmluvu s E.V., predmetom ktorej bol prevod sporných nehnuteľností. Následne bolo vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam postupne prevádzané na K.Š., R.R. a R.N., ktorý ich zaťažil záložným právom v prospech T.H.. Následne R.N. previedol na T.H. spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam v podiele 1/1000. V exekúcii, kde vystupoval R.N. ako povinný, si T.H. ako podielový spoluvlastník nehnuteľností uplatnil svoje predkupné právo k nehnuteľnostiam, ku ktorým zriadil exekútor exekučné záložné právo a vydal príkaz na vykonanie exekúcie predajom týchto nehnuteľností, a stal sa tak vlastníkom aj spoluvlastníckeho podielu 99/1000 na nehnuteľnostiach. Po skončení exekučného konania následne previedol T.H. celú nehnuteľnosť na V.K..</p> <p>Okresný súd rozsudkom z 22. marca 2010 určil, že právna predchodkyňa sťažovateľov (navrhovateľka) je výlučnou vlastníčkou predmetných nehnuteľností vo veľkosti podielu 1/1. O odvolaní proti predmetnému rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením z 13. októbra 2010 tak, že rozsudok okresného súdu zmenil a určil, že odporkyňa je podielovou spoluvlastníčkou predmetných nehnuteľností v podiele 1/1000-ina a v prevyšujúcej časti rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Okresný súd o veci opätovne rozhodol rozsudkom z 23. júla 2011 tak, že návrh v časti o určení, že navrhovateľka je podielovou spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností v podiele 999/1000, zamietol. Krajský súd napadnutým rozsudkom z 19. júna 2013 rozsudok okresného súdu z 23. júla 2011 ako vecne správny potvrdil.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľov sa krajský súd v napadnutom rozsudku dostatočne nevysporiadal s námietkami pôvodnej žalobkyne a tiež s otázkou dobrých mravov a jeho prístup hodnotia ako prísne formalistický a odporujúci základnému právu na súdnu ochranu a právu na spravodlivé súdne konanie.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Vo veci sťažovateľov došlo ku kolízii dvoch základných práv – práva nadobúdateľa nehnuteľností na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu a základného práva pôvodného vlastníka podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny. Ústavný súd uviedol, že ak nebolo možné v tomto konkrétnom prípade zachovať maximum z oboch práv, bolo potrebné túto kolíziu riešiť v súlade so všeobecnou ideou spravodlivosti, pričom zvažovať všeobecné súvislosti (nadobudnutie vlastníckeho práva v exekúcii ako originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva), ako aj individuálne okolnosti konkrétneho prípadu.</p> <p>Pri posudzovaní individuálnych okolností prípadu vo veci sťažovateľov bolo potrebné predovšetkým vziať do úvahy to, že k výmazu vlastníckeho práva právnej predchodkyne sťažovateľov došlo na základe absolútne neplatného právneho úkonu, ktorý bol všeobecným súdom posúdený ako zločin a páchatel bol za toto podvodné konanie právoplatne odsúdený. Je potrebné zdôrazniť, že právna predchodkyňa sťažovateľov sa nijakým spôsobom nepodieľala na zmene zápisov jej vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností a určenia svojho vlastníckeho práva, a teda aj jeho ochrany sa začala domáhať v krátkej dobe po tom, ako sa o spáchaní trestného činu dozvedela. Je potrebné vziať do úvahy aj skutočnosť, že všeobecným súdom trvalo 10 rokov, kým o jej návrhu rozhodli. Ústavný súd tiež nemohol prehliadnuť okolnosti, za ktorých boli nehnuteľnosti</p>

	<p>opakovane prevádzané medzi osobami, ktoré sa vzájomne poznali, a tiež aj na okolnosti, ktoré predchádzali vykonaniu exekúcie, v ktorej boli sporné nehnuteľnosti nadobudnuté ďalším z vlastníkov a ktoré sa javia ako minimálne nie bežné.</p> <p>Za týchto okolností bolo potrebné z hľadiska všeobecnej idey spravodlivosti uprednostniť ochranu vlastníckeho práva pôvodného vlastníka pred ochranou vlastníckeho práva nadobúdateľa a za prvoradé považovať obnovenie stavu, ktorý existoval pred podvodným konaním. Pokiaľ tak všeobecné súdy nepostupovali, porušili základné práva sťažovateľov podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu.</p> <p>Ústavný súd považuje prístup krajského súdu, ktorý rozhodol iba na základe právneho názoru o originárnom spôsobe nadobudnutia vlastníckeho práva v exekučnom konaní v okolnostiach konkrétnej veci za rýdzo formalistický, nerešpektujúci ústavou, listinou a dohovorom zaručenú ochranu vlastníckeho práva sťažovateľov, resp. ich právnej predchodkyne.</p> <p>V posudzovanej veci sa krajský súd taktiež vôbec nezaoberal námietkami právnej predchodkyne sťažovateľov týkajúcich sa okolností, za ktorých bola zbavená svojho vlastníckeho práva. Bolo povinnosťou krajského súdu, aby sa v okolnostiach danej veci s týmito námietkami obsiahnutými v odvolaní vysporiadal. Pokiaľ tak krajský súd nepostupoval a tieto námietky ponechal nielenže úplne bez povšimnutia, ale v odôvodnení svojho rozsudku ich ani neuviedol, postupoval nedôsledne a svojvoľne, a tým porušil právo sťažovateľov na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru). V dôsledku tohto porušenia porušil tiež sťažovateľmi označené právo na ochranu vlastníctva zaručené v čl. 20 os. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>1. Základné právo sťažovateľov podľa čl. 12, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 19. júna 2013 porušené boli.</u></p> <p><u>2. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 19. júna 2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.</u></p> <p><u>3. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť sťažovateľom trovy právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>4. Sťažnosti sťažovateľov vo zvyšnej časti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	Ústavný súd SR: II. ÚS 27/07, I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, II. ÚS 159/07, I. ÚS 241/07, II. ÚS 410/06 ESELP: García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999, Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998, Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	vlastníctvo odvolanie

Uznesenie:

spisová značka	I. ÚS 56/2017
populárny názov	Náhrada trov konania
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	08.02.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ak Civilný sporový poriadok vylučuje uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o trovách konania (§ 419, § 420 a § 421 CSP),

	<p>bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnicstva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho rozporu s princípmi spravodlivého súdneho konania.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka bola účastníčkou súdneho konania vedeného Okresným súdom Námestovo (ďalej len „okresný súd“) ako žalobkyňa, ktorá si proti žalovanému v tomto konaní uplatňovala nárok na zaplatenie sumy 9 060,93 € z titulu kapitalizovaného 9 %-ného úroku z omeškania z dlžných súm postupne fakturovanej ceny diela a nárok na zaplatenie sumy 99 315,41 € z titulu zmluvnej pokuty za omeškanie s úhradami postupne fakturovanej ceny diela.</p> <p>Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom z 3. februára 2014, ktorý v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu z 26. februára 2015 nadobudol právoplatnosť 13. apríla 2015, tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľke sumu 8 952,11 € z titulu kapitalizovaného úroku z omeškania a sumu 24 640 € z titulu zmluvnej pokuty a vo zvyšnej časti návrh sťažovateľky zamietol.</p> <p>Po právoplatnosti rozsudku vo veci samej okresný súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) uznesením z 11. januára 2016 tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Krajský súd napadnutým uznesením zo 4. októbra 2016 zmenil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania proti sťažovateľke v rozsahu 38 % (ako aj náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %).</p>
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd nezistil rozpornosť záverov krajského súdu s označenými právami sťažovateľky, keď krajský súd využitie moderačného oprávnenia súdu pri rozhodovaní o nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa § 301 Obchodného zákonníka nevyhodnotil ako úvahu okresného súdu zamýšľanú v § 142 ods. 3 OSP, ale ako výsledok dokazovania, zhodnotenia skutkového i právneho stavu veci, podľa kritérií upravených v § 301 Obchodného zákonníka.</p> <p>Pokiaľ sťažovateľka s poukazom na rozhodnutia všeobecných súdov (najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 39/2010 a sp. zn. 3 MCdo 14/2009 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24 Co 446/2013) mala v úmysle odôvodňovať porušenie svojich práv odchýlením sa krajského súdu od právnych záverov posudzovania otázky aplikácie § 142 ods. 3 OSP ako i nutnosti samostatného posudzovania úspechu a neúspechu u samostatných nárokov pri rozhodovaní o trovách konania, ústavný súd konštatuje, že nie je úlohou ústavného súdu zjednocovať rozhodovacie prax všeobecných súdov, lebo zjednocovanie rozhodovacej praxe je vecou odvolacích súdov, resp. najvyššieho súdu. Podstatné je, či sú odlišné názory všeobecných súdov ústavne konformné, lebo v kladnom prípade niet dôvodu na to, aby ústavný súd do takýchto záverov zasiahol (mutatis mutandis I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 273/08). Zároveň ústavný súd zdôrazňuje, že rozhodnutia všeobecných súdov, na ktoré sťažovateľka vo svojej sťažostnej argumentácii poukazuje, neriešia otázku podstatnú v posudzovanom prípade, a to využitie moderačného oprávnenia súdu podľa § 301 Obchodného zákonníka vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania.</p> <p>Ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania, a ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania a k zrušeniu rozhodnutia o náhrade trov konania pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o trovách konania iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania.</p> <p>V posudzovanom prípade preto vzhľadom na predmet napadnutého uznesenia, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania, by zásah ústavného súdu mohol odôvodňovať jedine výnimočný exces v postupe a záveroch napadnutého uznesenia rozporný so samotnými princípmi spravodlivého súdneho konania, aký v okolnostiach danej veci ústavným súdom zistený nebol.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použité odkazy na	<p>ÚS SR: II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010,</p>

relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	IV. ÚS 40/2011
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	arbitrárnosť zmluvná pokuta trovy konania

spisová značka	I. ÚS 66/2017
populárny názov	Odmena správcu konkurznej podstaty
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	08.02.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Vzhľadom na rozdielnosť zákonných princípov konštituovania inštitútu odmeny správcu konkurznej podstaty za jeho činnosť v období pred a v období po konaní prvej schôdze veriteľov, nie je možné použiť analógiu legis medzi týmito dvoma úpravami odmeny správcu konkurznej podstaty.
skutkový stav a základné fakty	Uznesením okresného súdu z 30. septembra 2015 bola sťažovateľka ustanovená za správkyniu konkurznej podstaty úpadcu, pričom v súvislosti s výkonom tejto funkcie sa podaním doručeným okresnému súdu 4. januára 2016 domáhala v súlade s § 43 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) v spojení s § 12 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), úhrady paušálnej odmeny v sume 6 638,78 €, a to za výkon funkcie správcu do doby konania prvej schôdze veriteľov, a to za včasné predkladanie správ okresnému súdu v súlade so zákonom o konkurze a reštrukturalizácii o svojej činnosti. Okresný súd napádaným uznesením z 3. mája 2016 priznal sťažovateľke úhradu tejto paušálnej odmeny v sume 1 659,70 €, pričom jej krátenie oproti ňou uplatnenému nároku odôvodnil tým, že sťažovateľka „... nepodala súdu prvú, druhú a štvrtú písomnú správu v lehotách určených uznesením zo dňa 30.09.2015 a zároveň sťažovateľka najneskôr päť dní pred konaním prvej schôdze veriteľov nedoručila jeden rovnopis zoznamu pohľadávok na súd“. Sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu v zmysle poučenia o jeho prípustnosti odvolanie, ktoré bolo uznesením krajského súdu zo 7. júna 2016 odmietnuté ako neprípustné.
z odôvodnenia	Argumentácia sťažovateľky o ňou tvrdenej neústavnosti citovaných záverov krajského súdu o neprípustnosti odvolania proti rozhodnutiu o nepriznaní (alebo krátení) paušálnej odmeny ustanovenému správcovi za jeho činnosť za obdobie do konania prvej schôdze veriteľov podľa § 43 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii v spojení s § 198 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii je založená na dovolávaní sa analógie legis, a to konkrétne analogickej aplikácie § 21 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého proti rozhodnutiu o priznaní odmeny predbežnému správcovi za jeho činnosť v období po konaní prvej schôdze veriteľov odvolanie je prípustné, pričom v tomto smere sťažovateľka svoju argumentáciu podporuje odvolaním sa na obdobné rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 2 CoKR 80/2013. V uvedenej súvislosti sa žiada podotknúť, že konkurzné konanie, ktorého cieľom je čo najrýchlejšie uspokojiť záujmy veriteľov úpadcu, je vybudované na striktných zákonných pravidlách v záujme čo najefektívnejšieho dosiahnutia tohto cieľa, pričom zákonodarca jedno z týchto pravidiel zhmotnil v § 198 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa druhej vety ktorého „Proti uzneseniu vydanom v konkurznom konaní, v reštrukturalizačnom konaní alebo v

	<p>konaní o oddlžení je odvolanie prípustné, len ak to ustanovuje tento zákon“, pričom v tejto súvislosti ustanovenie § 21 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii na rozdiel od ustanovenia § 43 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii proti uzneseniu o odmene predbežného správcu za jeho činnosť v období po konaní prvej schôdze veriteľov odvolanie vyslovene pripúšťa. Vzhľadom na skutočnosť, že zákonodarca túto svoju vôľu prípustnosti odvolania explicitne nevyjadril aj v ustanovení § 43 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, nemožno závery krajského súdu v kontexte s § 198 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii považovať za svojvoľné a odporujúce zmyslu a podstate aplikovaných právnych noriem, tobôž, ak podstata, resp. zákonný mechanizmus priznávania odmeny správcovi podľa § 21 ods. 3 a § 43 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii je vybudovaná na absolútne odlišných princípoch. Zatiaľ čo odmena správcu priznaná na jeho návrh za činnosť v období do konania prvej schôdze veriteľov je konštituovaná na princípe zákonnosti (t. j. odmena za dodržiavanie zákona, pánom nad dodržiavaním ktorého je súd), a teda je priznávaná v podobe paušálnej odmeny (t. j. takej, ktorá nezohľadňuje špecifiká, individualitu a náročnosť tohto-ktorého konkrétneho konkurzného konania, a teda nezávisí od kvalitatívnej náročnosti a kvantitatívneho rozsahu činnosti správcu v tom-ktorom konkurznom konaní, ale bez ohľadu na tieto atribúty je priznávaná paušálne), ktorú správca nie je z tohto dôvodu povinný vyčísľovať, pretože v zmysle § 43 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii jej „... výšku určí súd...“, a to s prihliadnutím na plnenie zákonných povinností správcem, tak na strane druhej nárok na odmenu správcu a na úhradu preukázaných výdavkov za jeho činnosť v období po konaní prvej schôdze veriteľov podľa § 21 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii je konštituovaný na princípe zásluhovosti (t. j. ich suma sa odvíja od kvalitatívneho a kvantitatívneho rozsahu činnosti správcu, resp. od rozsahu ním v konkurze speňaženého majetku podstaty), pričom rozsah svojej činnosti, resp. rozsah v konkurze speňaženého majetku správca preukazuje a na tomto podklade súd uznesením rozhoduje o schválení tejto správcem vyčíslenej odmeny a preukázaných výdavkov.</p> <p>S ohľadom na uvedenú rozdielnosť zákonných princípov konštituovania inštitútu odmeny správcu za jeho činnosť v období pred a v období po konaní prvej schôdze veriteľov je pochopiteľný aj zámer zákonodarcu kreirať inštitút odvolania iba v prípade odmeny, priznanie ktorej závisí od posúdenia premenných ukazovateľov nezávislých (činnosť správcu) od rigorózne dozornej činnosti konkurzného súdu nad nekompromisnou zákonnosťou (nepripúšťajúcu vybočenie) konkurzného konania. Na uvedenom nič nemení ani existujúce odlišné rozhodnutie krajského súdu, ktorého sa sťažovateľka argumentačne dovoľáva a ktoré nebolo dosiaľ podrobené testu ústavnosti v konaní pred ústavným súdom.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	ÚS SR: I. ÚS 13/00
súvisiace právne predpisy	zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie-odmena správcu konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie-správca konkurznej podstaty

spisová značka	I. ÚS 89/2017
populárny názov	Kasačná záväznosť rozhodnutia ústavného súdu
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	15.02.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1

analytická právna veta	Kasačná záväznosť rozhodnutia ústavného súdu v konkrétnej veci vyplývajúca z § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde je prísnejšia než precedenčné pôsobenie iných rozhodnutí ústavného súdu v obdobných veciach.
skutkový stav a základné fakty	<p>Na základe návrhu na vykonanie exekúcie oprávneného (sťažovateľky) z 23. decembra 2009 pôvodný súdny exekútor vydal 8. decembra 2010 upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľnosti a zároveň vydal 8. decembra 2009 exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľnosti. Podkladom pre zriadenie exekučného záložného práva bola notárska zápisnica zo 16. februára 2007. Povinný v 1. rade sa domáhal návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) 30. decembra 2011, aby v zmysle § 57 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov vyhlásil exekúciu za neprípustnú, a to v časti zriadenia exekučného záložného práva na nehnuteľnosti povinného v 1. rade, a aby exekučné konanie v uvedenej časti zastavil. Dôvodom podaného návrhu bola skutočnosť, že na nehnuteľnostiach viazne zmluvné záložné právo Prvej stavebnej sporiteľne, a. s. (ako prednostného veriteľa), ktorá neudelila súhlas so zriadením exekučného záložného práva.</p> <p>Okresný súd uznesením zo 6. marca 2012 návrh povinného v 1. rade na zastavenie exekúcie zamietol, pričom zamietol aj jeho návrh na odklad exekúcie. Krajský súd uznesením z 28. mája 2013 odvolanie povinného v 1. rade odmietol ako neprípustné.</p> <p>Proti predmetným rozhodnutiam všeobecných súdov podal povinný v 1. rade sťažnosť ústavnému súdu, o ktorej rozhodol ústavný súd nálezom sp. zn. III. ÚS 51/2014 z 1. júla 2014 tak, že konštatoval porušenie práva povinného v 1. rade podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.</p> <p>Okresný súd po vrátení veci uznesením z 5. februára 2015 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu z 5. februára 2015“) v spojení s opravným uznesením z 30. apríla 2015 rozhodol tak, že</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhlásil exekúciu vedenú v časti zriadenia exekučného záložného práva na nehnuteľnosti za neprípustnú; - exekúciu vedenú v časti zriadenia exekučného záložného práva na nehnuteľnosti zastavil; - návrh povinného v 1. rade na povolenie odkladu exekúcie zamietol. <p>Proti predmetnému uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie. Krajský súd napadnutým uznesením z 11. októbra 2016 rozhodol tak, že uznesenie okresného súdu z 5. februára 2015 v spojení s opravným uznesením v napadnutej časti potvrdil a povinnému v 1. rade priznal náhradu trov odvolacieho konania.</p>
z odôvodnenia	<p>Za zásadnú otázku v danej veci považuje sťažovateľka právne posúdenie, či môže súdny exekútor bez súhlasu záložného veriteľa viesť a vykonať exekúciu pre oprávneného predajom nehnuteľného majetku povinného, na ktorom už je zriadené zmluvné záložné právo za súčasného splnenia podmienky, že oprávnený nie je záložným veriteľom. Sťažovateľka svoj právny názor podporila poukazom na uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 324/2010, v ktorom ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú sťažnosť záložného veriteľa proti uzneseniu exekučného súdu, ktorým boli zamietnuté jeho námietky proti udeleniu príklepu a bol schválený príklep udelený exekútorovi ako vydražiteľovi. Ústavný súd v uvedenom uznesení uviedol, že aj napriek dikcii § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 61a ods. 2 Exekučného poriadku možno považovať za ústavne konformný výklad, v zmysle ktorého je možné zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosť povinného, ktorá už je predmetom iného zmluvného (skoršie vzniknutého) záložného práva, a to bez súhlasu skoršieho záložného veriteľa. Podľa sťažovateľky mali všeobecné súdy konať v tejto veci vziať do úvahy aj tento právny názor.</p> <p>V posudzovanej veci bolo podľa ústavného súdu nevyhnutné posúdiť, či krajský súd a okresný súd rozhodujúce v exekučnej veci sťažovateľky po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia okresného súdu ústavným súdom rešpektovali svoju viazanosť právnym názorom ústavného súdu v zmysle § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde. Nálezom sp. zn. III. ÚS 51/2014 z 1. júla 2014 ústavný súd vyslovil porušenie základného práva povinného v 1. rade (sťažovateľa v tej veci)</p>

	<p>na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu zo 6. marca 2012 a predmetné rozhodnutie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení nálezu ústavný súd v podstatnom uviedol, že „okresný súd ako súd exekučný je v konaní o návrhu na zastavenie exekúcie založenom na tvrdenom porušení § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 61a ods. 2 Exekučného poriadku súdnym exekútorom povinný skúmať, či súhlas vyžadovaný oboma uvedenými zákonnými ustanoveniami bol záložným veriteľom daný. Nedostatok tohto súhlasu nemožno ospravedlniť argumentáciou, podľa ktorej zriadenie exekučného záložného práva nie je spôsobom vykonania exekúcie. Aj § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka, ba i § 61a ods. 2 Exekučného poriadku bez akýchkoľvek pochybností hovoria o vedení exekúcie na záloh, teda o celom procese smerujúcom k nútenému vymoženiu judikovanej pohľadávky, nielen o konkrétnom procesnom úkone ako súčasti tohto procesu. Preto formalistický argument okresného súdu, že zriadenie exekučného záložného práva nie je spôsobom vykonania exekúcie, nemožno akceptovať.“. V uvedenom náleze ústavný súd zotrval na svojich názoroch vyslovených vo veci sp. zn. III. ÚS 20/08, ktoré vychádzali z plenárneho rozhodnutia sp. zn. PL. ÚS 20/05, v ktorom plénum ústavného súdu nevyhovelo návrhu generálneho prokurátora Slovenskej republiky na vyslovenie nesúladu § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka s čl. 46 ods. 1 ústavy. V obidvoch uvedených rozhodnutiach ústavný súd dospel k záveru, že ak záložný veriteľ, ktorý nie je súčasne oprávneným, nesúhlasí s exekúciou, nemožno ju legálne viesť. Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že pri hodnotení ústavnosti predchádzajúcich rozhodnutí všeobecných súdov v preskúmvanej veci sa v plnom rozsahu uplatnila kasačná právomoc ústavného súdu vyplývajúca z § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde, a preto okresný súd, ako aj krajský súd konajúce v exekučnej veci sťažovateľky po vrátení veci ústavným súdom boli viazané jeho právnym názorom vysloveným pre tento konkrétny prípad. Kasačná záväznosť rozhodnutia je podľa názoru ústavného súdu prísnejšia než precedenčné pôsobenie iných rozhodnutí ústavného súdu v obdobných veciach, ktoré sťažovateľka zdôrazňuje a navrhuje vo svojej právnej veci aplikovať s cieľom dosiahnuť zmenu predchádzajúceho rozhodnutia ústavného súdu v tej istej veci. Ústavný súd uvádza, že kasačná záväznosť viaže všeobecný súd, ktorý vo veci konal, a to najmä v prípade, kedy nedošlo k zmene právnej úpravy ani k zmene skutkových okolností, a ústavný súd vo veci rozhodol meritórne a svoj právny názor formuloval tak jednoznačne, ako to bolo v náleze sp. zn. III. ÚS 51/2014, ktorého odôvodnenie okresný súd, ako aj krajský súd v plnom rozsahu rešpektovali v súlade s § 135 Občianskeho súdneho poriadku, resp. podľa § 193 CSP. Ústavný súd preto v posudzovanom prípade nezistil v napadnutom uznesení krajského súdu z 11. októbra 2016 žiadne známky arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti, ktoré by mohli signalizovať porušenie sťažovateľkou označeného práva. Krajský súd a pred ním aj okresný súd rešpektovali viazanosť právnym názorom ústavného súdu v celom rozsahu, a v tomto kontexte odôvodnenie svojich rozhodnutí aj koncipovali, a preto ústavný súd nemá dôvod odkloniť sa, resp. meniť svoje predchádzajúce rozhodnutie vydané v tej istej veci, a tak neodôvodnene zasiahnuť do princípu právnej istoty účastníkov konania. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom okresného súdu, krajského súdu a ústavného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>ÚS SR: III. ÚS 20/08, PL. ÚS 20/05</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>exekúcia-exekučné konanie záložné právo Ústavný súd Slovenskej republiky-záväznosť rozhodnutí ústavného súdu</p>

Nález - priet'ahy:

spisová značka	I. ÚS 592/2016
populárny názov	Opakované priet'ahy
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	25.01.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 38 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.
skutkový stav a základné fakty	V trestnej veci vedenej okresným súdom bola proti sťažovateľovi a ďalším podaná obžaloba ešte v roku 2000 (pôvodne Okresnému súdu Prievidza) a od 28. januára 2002 koná vo veci Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“). Sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že napriek tomu, že ústavný súd už v minulosti nálezom č. k. I. ÚS 137/02-38 z 22. januára 2003 konštatoval porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a okresnému súdu prikázal v tomto konaní postupovať bez zbytočných priet'ahov, okresný súd nerešpektujúc tento imperatív ústavného súdu vo veci naďalej postupuje pomaly a dlhodobo ponecháva sťažovateľa v právnej neistote.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd už aj v minulosti v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 137/02 pripustil istú mieru skutkovej náročnosti preskúmaného napadnutého konania okresného súdu, a to z dôvodu obsiahlosti spisového materiálu, a pripustil aj určitú mieru právnej zložitosti preskúmaného konania, avšak vzhľadom na doterajší priebeh konania majú na zreteli skutočnosť, že okresný súd vo veci tejto obžaloby koná už viac ako 16 rokov bez jediného meritórneho rozhodnutia, a majú tiež na zreteli aj ústavným súdom v rozhodnutí č. k. I. ÚS 137/02-38 z 22. januára 2003 proklamovaný imperatív adresovaný okresnému súdu konať v danej veci bez zbytočných priet'ahov, ústavný súd uzavrel, že ani prípadná skutková či právna zložitosť veci nemôže v tomto štádiu konania ospravedlniť nekonanie, prípadne neefektívne konanie okresného súdu v tejto veci.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa v posudzovanom trestnom konaní, ústavný súd konštatoval, že nezistil žiadnu takú zásadnú skutočnosť, ktorú by v príčinnej súvislosti s priet'ahmi v konaní bolo možné pripočítať na ťarchu sťažovateľa.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal aj postupom okresného súdu a v jeho postupe zistil obdobia nečinnosti, ako aj úkony neefektívnej činnosti.</p> <p>Prvým ústavným súdom zisteným obdobím nečinnosti je obdobie od 7. februára 2003, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie ústavného súdu č. k. I. ÚS 137/02-38 z 22. januára 2003, ktorým ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov, do 27. mája 2004, kedy okresný súd spojil s preskúmanou vecou na spoločné konanie aj iné trestné konanie. Okresný súd nekonal ani v období od 7. apríla 2005, keď jeden z obhajcov ospravedlnil svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní nariadenom na 19. júl 2005, do 23. januára 2007, keď okresný súd vyžiadal správy o povesti obžalovaných. Okresný súd nekonal viac ako 10 mesiacov aj v období od 16. júna 2015, keď okresný súd žiadal o eskortu jedného z obžalovaných na hlavné pojednávanie, do</p>

	<p>3. mája 2016, keď okresný súd nariadil vo veci ďalší termín hlavného pojednávania.</p> <p>Preskúmaný postup okresného súdu bol do značnej miery poznačený aj neefektívnym a nesústreďeným postupom, ktorý výraznou mierou prispel k celkovému predĺženiu konania a ktorý by bol vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd koná o obžalobe sťažovateľa viac ako 16 rokov, žiaduci. Okresný súd napríklad po tom, ako ešte 22. decembra 2003 nariadil termín hlavného pojednávania na 18. máj 2004, kvôli nedoručeniu predvolania na toto hlavné pojednávanie sťažovateľovi zisťoval miesto jeho pobytu tesne pred týmto termínom, 7. mája 2004. Dňa 8. februára 2005 okresný súd nariadil termín hlavného pojednávania na 19. a 21. júl 2005, pričom v spise sa nenachádza žiadny záznam ani o zrušení, resp. o odročení týchto termínov a ani o ich konaní, pričom vzápätí okresný súd 8. augusta 2005 nariadil ďalší termín hlavných pojednávani na 1. a 6. december 2005, ktoré však obdobne neboli realizované, pretože okresný súd neexpedoval na tieto termíny žiadne predvolania. Časovo neefektívnym úkonom bolo aj 16. apríla 2008 nariadenie termínu hlavného pojednávania na 26. jún 2008, pretože v ten istý deň okresný súd vypracoval dožiadanie pre účely zistenia stavu trestného konania vedeného proti jednému z obžalovaných v Nemecku, pričom mal vedomosť, že toto je ešte nevyhnutné preložiť do nemeckého jazyka, a teda že z časového hľadiska toto nebude možné do nariadeného termínu hlavného pojednávania, ktorý bol napokon z tohto dôvodu aj zrušený. Neefektívny postup okresného súdu sa prejavil aj pri nariaďovaní termínov hlavného pojednávania, ktoré okresný súd nariaďoval bez toho, aby si napríklad vopred zistil u obhajcov a obžalovaných termíny, kedy im nebráni sa hlavného pojednávania zúčastniť, čo by vzhľadom na väčší počet obžalovaných a dĺžku konania bol efektívnejší postup. Okresný súd tiež napríklad opomenul predvolať obžalovaných na hlavné pojednávanie nariadené na 5. december 2013, kvôli čomu bolo toto pojednávanie bez ďalšieho odročené. Okresný súd tiež 5. júna 2015 zrušil termín hlavného pojednávania nariadeného na 25. jún 2015 z dôvodu nepovolenia eskorty jedného z obžalovaných, ktorý však už predtým 29. mája 2015 oznámil, že súhlasí, aby sa konalo v jeho neprítomnosti.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 8/02 v období po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 137/02-38 z 22. januára 2003 porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume 3 000 €.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
použitá odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEK a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	<p>prieťahy v konaní-opakované</p> <p>prieťahy v konaní-neepektívny postup</p> <p>prieťahy v konaní-nečinnosť</p>

spisová značka	I. ÚS 21/2017
populárny názov	Extrémne prieťahy v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	08.03.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1

analytická právna veta	Konanie, ktoré nie je právoplatne skončené ani po viac ako 26 rokoch od začatia konania nie je potrebné osobitne vyhodnocovať, resp. podrobne rozoberať neefektívny, resp. nesústredený postup okresného súdu, pretože už len poukazom na celkovú dĺžku trvania konania, je možné konštatovať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.
skutkový stav a základné fakty	Právni predchodcovia – rodičia sťažovateľa podali okresnému súdu ešte v roku 1984 žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Toto súdne konanie trvajúce viac ako 32 rokov nebolo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu právoplatne skončené. Sťažovateľ namietal prietahy, ku ktorým malo dôjsť postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ako aj postupom krajského súdu v odvolacom konaní týkajúcom sa danej veci.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že predmet posudzovaného konania (zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam) sa môže javiť po skutkovej stránke ako čiastočne zložitejší vzhľadom na potrebu vykonania znaleckého dokazovania. Avšak vzhľadom na to, že spory o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov, nemožno predmetnú vec v zásade po skutkovej ani právnej stránke hodnotiť ako tak zložitú, že by zložitosť veci mohla ospravedlniť celkovú dĺžku posudzovaného konania.</p> <p>2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu označených práv sťažovateľa. Ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, ktorými by sťažovateľ mohol prispieť k zásadnému predĺženiu prebiehajúceho súdneho konania.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal aj postupom okresného a krajského súdu v predmetnej veci. Ústavný súd aj keď posudzoval konanie ako celok, t. j. spolu postup okresného súdu aj krajského súdu, zohľadnil okolnosť, že vo výraznej miere k celkovej dĺžke konania prispel svojím postupom okresný súd a len v nepatrnom rozsahu krajský súd svojím postupom v odvolacích konaniach. Pokiaľ ide o samotný postup okresného súdu, ústavný súd prihliadol aj na okolnosť, že konanie bolo (najmä v období od roku 1991 do 2007) opakovane prerušované do doby právoplatného skončenia iných súdnych konaní majúcich význam pre rozhodnutie veci. Pozornosti ústavného súdu neuniklo, že okresný súd v období rokov 2008 až 2016 vo veci priebežne a koncentrovane vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu veci, pričom konanie bolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené v celosti. Napriek uvedenému vzhľadom na celkovú dĺžku posudzovaného konania v trvaní 26 rokov (a to bez prihliadnutia na prvú etapu konania od podania žaloby 9. júla 1984 do zrušenia právoplatných rozsudkov okresného súdu a krajského súdu najvyšším súdom a vrátenia veci okresnému súdu 12. apríla 1991) ústavný súd konštatoval, že konanie ako celok charakterizujú prietahy.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 3/2012 a postupom Krajského súdu v Prešove v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 158/2016 porušené boli.</u> <u>Sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie v sume 10 000 €.</u> <u>Okresný súd Prešov je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia. Sťažnosti sťažovateľa vo zvyšnej časti nevyhovel.</u></p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	spoluvlastníctvo-vyporiadanie prieťahy v konaní-extrémne

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.